

Til klima- energi- og forsyningsministeren
samt ordførere i aftalekredsen bag klimaplanen
for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi.

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Lad affaldsenergi blive en del af løsningen i stedet for at være en del af problemet

Kære Lars Aagaard og ordførere i aftalekredsen bag klimaplanen om en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi.

CO₂-udledningerne fra affaldsenergien skal reduceres markant i løbet af de kommende år, hvis vi i Danmark skal nå vores klimamål på den økonomisk mest effektive måde. Samtidig står både Danmark og resten af EU midt i en omfattende energi- og forsyningskrise, der vil kulminere i vinteren 2023/24. Som branche ønsker vi at bidrage mest muligt til at løse disse udfordringer.

13. marts 2023
Side 1/3

Det kan vi ikke, hvis lovforslaget bliver vedtaget i sin nuværende form. Det fremlagte lovudkast om konkurrenceudsættelse af affaldsforbrændingen vil betyde, at Danmark ikke kan nå i mål med en CO₂-reduktion på 70 pct. i 2030, ligesom det vil forsinke udfasningen af naturgas.

Vi har en klar ambition om, at vi skal have etableret CO₂-fangst på alle de anlæg hvor det giver mening – og de anlæg, hvor det ikke giver mening, skal kontrolleret tages ud af drift i takt med, at de er fuldt afskrevne og at der kan sikres et alternativt varmegrundlag, som ikke vil medføre store prisstigninger for varmemeforbrugere.

Det er derfor helt afgørende, at vi hurtigst muligt får de nødvendige rammebetingelser til at kunne komme i gang med at investere i CO₂-fangst. Det kræver klare, stabile og gennemsigtige rammer, som bør give alle anlæg lige muligheder for CO₂-fangst, uafhængigt af teknologi eller ejerskab. Det er som en del af disse rammer helt centralt, at den grønne CO₂ prissættes gennem en reel negativ CO₂-afgift, at der fra statslig side sikres infrastruktur for transport af CO₂ samt at CO₂-fangst kan være en del af hovedaktiviteten hos de kommunalt ejede selskaber.

Det af regeringen fremlagte lovforslag peger i den modsatte retning. Lovforslaget bygger på en politisk aftale fra juni 2020 og indeholder ikke de seneste års anbefalinger om CO₂ fangst. Herunder anbefalinger fra "regeringens klimapartnerskaber- Energi- og Forsyningssektoren" fra marts 2020, udarbejdet af Dansk Energi (Fmd. Henrik Poulsen, Ørsted) hvoraf det fremgår:

"Beslut, at CO₂-fangst (udnyttelse og lagring) skal være en del af en national klimastrategi, og etabler de regulatoriske og økonomiske forudsætninger for, at der kan opsættes CO₂-fangst på én eller flere af de største danske punktkilder, herunder affaldsenergianlæg"

Affaldsenergien er en vigtig brik i både nutidens og fremtidens energisystem

Vi mener ikke at det er forsvarligt, at der stik imod EU-Kommissionens anbefalinger lægges op til en forceret afvikling af vigtig el- og varmeproduktion i Danmark, der vil kunne forstærke energikrisen og forøge efterspørgslen af russisk naturgas i boligopvarmningen.

Affaldsvarme er en væsentlig varmekilde som udgør ca. en fjerdedel af den samlede fjernvarme i Danmark. Nedlukning af 30 pct. af kapaciteten kan derfor påvirke både den lokale og nationale forsyningssikkerhed og varmepris negativt. Store varmepumper kan mange steder ikke erstatte den manglende termiske kapacitet når et affaldsenergianlæg lukker, enten fordi nettet ikke er dimensioneret til en lavere fremløbstemperatur eller fordi det er umuligt at finde plads til varmepumpeanlæg midt i byområder.

Affaldsenergien er en vigtig brik i det samlede energisystem. Udover at være økonomisk og teknologisk oplagt til CO₂-fangst, som er en forudsætning for resten af CCUS-værdikæden, kan affaldsenergien også være med til at producere den stabile grundlast i elproduktionen, som VE-strøm ikke på nuværende tidspunkt kan stå for, men som er nødvendig for at kunne etablere PTX-anlæg. Herudover behøver import af affald ikke at have en negativ effekt på det danske klimaregnskab. Hvis vi kan fange CO₂ fra importeret affald, vil vi kunne hjælpe vores nabolande med at reducere deres klimaaftryk og undgå at europæisk affald ender på lossepladser/affaldsdeponi, til skade for både miljø og klima.

Lovforslaget vil i den nuværende form betyde, at planlagte projekter med CO₂-fangst går i stå

Med det fremsatte lovforslag indføres der konkurrence fra 2025, og det fremgår, at man nogle år senere vil indføre stramninger, der ikke er kendte på forhånd, og som skal få 30 pct. af kapaciteten i sektoren til at lukke eller gå konkurs senest i 2030. Modellen vil derfor i de næste 5-7 år skabe stor usikkerhed om, hvilke anlæg der skal lukke, og hvilke der skal drives videre.

Hvis der skal ske stramninger i konkurrencevilkårene, skal de på bordet fra starten. Den usikkerhed, som en senere indførelse af ikke-kendte stramninger medfører, er det mest problematiske i lovforslaget. Den vil medføre, at lån til investeringer i CO₂-fangstanlæg, der kræver milliardstore investeringer, som vil skulle afskrives over 15-20 år, vil være forbundet med så stor risiko, at investeringerne ikke vil blive foretaget. Konsekvensen er, at de klimamæssige ambitioner om 70 pct CO₂-reduktion i 2030 ikke kan indfries.

Vores opfordring

Vi opfordrer til, at processen om indførelse af konkurrencemodellen sættes på pause, indtil der er skabt klarhed over følgende centrale elementer i modellen:

- Eventuelle stramninger skal være kendt fra start
- Eftersom halvdelen af sektorens indtægter kommer fra varmesalg, skal der fra start også være klarhed over, hvordan priser for affaldsvarme bliver reguleret.
- Kommunerne skal fra starten have klarhed over, hvilke økonomiske risici og konsekvenser modellen kan have for dem.

Alternativt opfordrer vi til, at man dropper ideen om kapacitetsreduktion gennem konkurrence og i stedet stiller krav om CO₂-fangst på affaldsenergianlæg. Vi foreslår at forligskredsen indkaldes til at drøfte en skæringsdato for krav om CO₂-fangst, så snart rammebetingelserne er kommet på plads og sektoren har en reel mulighed for at gå i gang med de nødvendige investeringer. Denne model vil føre til en betydelig kapacitetsreduktion ved, at der bliver etableret CO₂-fangst på alle de anlæg, hvor det giver mening, mens de resterende anlæg vil blive lukket.

Med venlig hilsen

Kim Mortensen

Dansk Fjernvarme

og nedenstående selskaber - medlemmer af Dansk Fjernvarme og Dansk Fjernvarmes producentforum:

ARC

ARGO

Assens Fjernvarme

Bornholms Energi & Forsyning

Energist

Fjernvarme Fyn

Fjernvarme Horsens

Forsyning Helsingør

Norfors

Kredsløb

Nordværk

REFA Silkeborg Forsyning

VEKS

Verdo

Vestforbrænding

Aalborg Forsyning